

Årsberetning 2024 DOF Sydvestjylland. Ved Karin Gustausen

Bestyrelsen 2024:

Karin Gustausen; formand, formidlingsgruppen, Naturråd Filsø, Punkttællingskoordinator, Havørnekoordinator for Sydvestjylland, Naturpolitisk gruppe.

Åge Gejl Hansen: Næstformand, Turgruppen. Naturpolitisk gruppe.

Per Baden: Kasserer

Kim Fischer: Repræsentantskabsmedlem, Grønt Råd Fanø, Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet, DOF's repræsentant i Den Grønne Trepert i Vadehavet.

Kim Mogensen: Turgruppen

Per Fabricius: Tovholder Turgruppen, Marbækdagen

Søren Peder Nielsen: Tovholder for Naturpolitisk gruppe, Webmaster for hjemmesiden og nyhedsbreve. Kontaktperson til Blåvand Fuglestation. Repræsentant i VE-anlægsgruppe.

Inge Nagstrup: Formidlingsgruppen.

Carsten Mathiesen

Suppleanter:

Arne Clausen: Grønt Råd Esbjerg

Udenfor bestyrelsen har følgende deltaget i DOF Sydvestjyllands arbejde:

Peter Rasmussen: Revisor

Thomas Kristensen: DOF-basekoordinator

Niels Knudsen: Turgruppen

John Frikke: Repræsentantskabsmedlem

Ole Thorup: Punkttællingskoordinator

Johannes Kaach: Grønt Råd Vejen.

Boris Schønfeldt: DOF's repræsentant i Nationalpark Vadehavet.

Sven Bødker: Naturstyrelsen Vadehavets Brugerråd.

Jens Hasager Kirk: Myrthue og Marbæk Golfbane.

Filsø Fuglegruppen: Tæller fugle ved Filsø hver måned hele året.

Anker Danielsen: Tovholder for klargøring af to terneflåder i Esbjerg Havn ved Terneprojektet i samarbejde med Nationalpark Vadehavet.

Bent Jakobsen: Det Grønne Råd Varde.

Peter Tougaard: Mursejlerprojektet

Fuglekurser med Jens Erik Sørensen er på pause på grund af manglende tilmelding til udbudte kurser

Der er afholdt 4 bestyrelsesmøder i 2023. Et bestyrelsesmøde blev afholdt ved Filsø sammen med nogle af vores eksterne samarbejdspartnere med middag og efterfølgende overnatning.

Tilskud til fuglestationsophold.

Søren Peder og Henrik Bøhmer fra Blåvand Fuglestation udvælger egnede unge mennesker til at modtage et tilskud på 100 kr pr dag i 10 dage- 3 måneder på fuglestationen samt transportudgifter fra og til hjemmet (en rejse tur/retur). Den eneste person der indtil nu har fået glæde af tilskuddet, er Bianca fra Charlottenlund. Lokale unge mennesker kan også få tilskud til et ophold på en af de andre fuglestationer.

Mursejlerprojektet.

Der er muligvis tilladelse til opsætning af redekasser ved boligforeningen Ungdomsbo i Østerbyen i Esbjerg.

Alle Sydvestjyllands kommuner er kontaktet med information om Mursejlerprojektet og en foreløbig tilladelse til at hænge redekasserne på kommunale bygninger. Jeg har svar fra Esbjerg Kommune. Hvis vi finder et egnet område til redekasser til Mursejler, skal det godkendes hos fagforvaltningen, som ejer bygningerne i Esbjerg Kommune.

Kommunen kan ikke stille en lift til rådighed.

Vi skal fortsat være opmærksom på egnede steder at opsætte redekasser til Mursejlerne, især ved renoverede bygninger

Kystfugleprojekt Blåvand og Fanø. Der er igen i samarbejde med Nationalpark Vadehavet, i 2024 opsat elektrisk hegn på flere strande for at beskytte ynglende fugle for mennesker, ræv og løse hunde. Kim Fischer gør et stort stykke arbejde med hegnet og koordinering af arbejdet.

Kim Fischers rapport:

2024 har været et år med store udfordringer i kystfugleprojektet. Prædation af Stormmåger, oversvømmelser og strømsvigt i el-hegnene har været gentagne problemer. Langjord sydvest for Fanø, så længe ud til at blive et produktivt område med over 100 par dværgterner, men et højvande i begyndelsen af juni skyllede alle reder væk.

På Blåvand Strand var uvidende turister i klitterne for tæt på unger af Dværgterne og Stor Præstekrave, derfor blev der opsat et ekstra hegn udenfor det indre hegn.

Regnvejr og kulde tog sidst på sæsonen livet af flere unger.

Terneprojektet på Esbjerg Havn med Nationalpark Vadehavet blev i 2024 en stor succes. Anker Danielsen er tovholder på arbejdet med udsætning/indtagning af flåderne og bortset fra den båd, der skal sejle flåderne til land, fungerede alt perfekt. Op til ca. 100 par Fjordterne yngede på to flåder i 2024.

Hvis nogen har kendskab til en lavvandet båd med en fører siger vi ja tak.

Nationalpark Vadehavet har, ved John Frikke, søgt havnen om et stykke jord til brug af ynglende fugle. Området skal indhegnes og der skal skrubes et lag jord af, så det bliver attraktivt for de ynglende fugle. Dermed er der to områder til ynglefugle på Esbjerg Havn.

5 par ynglende Havørne i Sydvestjylland.

Filsøparret fik 2 unger.

Ribeparret fik 2 unger

Gørdingparret fik for første gang held med en unge.

Bordrup parret forlod reden efter at have ruget ca 38 dage. Det er tredje gang, de laver det nummer.

I Slaugård Plantage er en ny rede. Jeg tror, det er parret fra Klelund, der er flyttet. De fik en unge i 2024, men reden er efterfølgende blæst ned.

Status over måger i Sydvestjylland.

Der har været opslag på Facebook, der klager over, at der i 2024 er mange flere måger end sædvanlig. At mågerne spiser af folks mad ved restauranter og haveborde og sågar angriber børn for at tage mad ud af hænderne på dem.

Der er langt færre måger. På Langli vrimler det med ynglende måger, Sølvmåge og Stormmåge, men formentlig ingen unger kom på vingerne. Ved en optælling af reder på Langli fandt vi 2 levende unger ud af flere hundrede reder med og uden æg. De to levende unger er formentlig efter kort tid snuppet af en sulten måge.

Ved Filsø plejer der at være flere tusinde ynglepar af Hættemåge. I år registrerede vi 61 rugende, men observerede kun en udflyet unge. Rederne er formentlig skyllet væk af høj vandstand. Fugleinfluenzaen i 2023 gjorde det af med mindst 500 Hættemåger.

Sneum Engsø er måske den største mågekoloni i Danmark med 17.300 ynglepar af Hættemåge og 7 par Sorthovedet Måge. Mange unger blev taget af ræven og måske også af odder. (Michael Johansen)

Årsagen til de mere synlige måger ligger i, at lossepladser og minkfarme er lukket. Havnen er ikke længere fiskeri men bebygget. Mågerne er fordrevet fra deres tidligere fourageringsområder og de er sultne. Hvem kan fortænke en sulten måge i at forsyne sig fra en åben skraldespand eller snuppe et stykke mad fra en restaurant eller et havebord.

Firmaet NorSea er politianmeldt af DOF Sydvestjylland for ulovlig fjernelse af reder.

Firmaet blev af Syd- og Sønderjyllands Politi bedt om at stoppe renovering af taget indtil yngletiden er forbi. Arbejdet blev stoppet men tiltalen blev frafaldet.

Vi har sendt fotodokumentation på, at nogle aktive reder er fjernet i yngletiden fra taget i forbindelse med udskiftning af den del af taget, der vender ind mod havnen. Hvis ikke politiet havde stoppet renoveringen, var de ca 40 reder på taget, der vender ud mod havet formentlig også blevet fjernet.

Scanning af ældre lokalblade, Falken og Strandskaden til hjemmesiden.

Vi har, fra Blåvand Fuglestation, arvet nogle ældre tidsskrifter; Falken og Strandskaden. De bliver scannet af Per Fabricius og senere lagt ud på Dofsydvest hjemmeside.

Under den centrale Naturpolitisk Udvalg i DOF er oprettet en VE-anlægsgruppe, der sammen med lokale afdelinger skal følge sager og debatter i konflikter i især vindmøller og solcelleanlæg. Søren Peder er vores repræsentant i gruppen.

Den Grønne Trepartsaftale.

Ca. 10 procent af Danmarks samlede areal skal omlægges til natur og skov frem mod 2045. Arealomlægningen indebærer bl.a. udtagning af 140.000 hektar kulstofrige lavbundslande, 250.000 hektar ny skov samt støtte til øvrig arealomlægning, herunder vådområder og ekstensivering (udnyttelse af landbrugsareal uden stor arbejds- eller økonomisk indsats, med forholdsvis lavt udbytte) samt 100.000 hektar urørt skov. Vadehavet er udvalgt og da Kim Fischer allerede er vores repræsentant i Kystvandråd Vadehavet, har han også påtaget sig at være repræsenteret i Den Grønne Trepars i Vadehavet.

Senere udvælges flere områder og her kommer:.....

FiNN. Fugle i ny natur. Det er et treårigt projekt med start 2025. DOF og forskere i biodiversitet og naturforvaltning fra KU vil dokumentere forandringer som følge af ny natur belyst ud fra fugle. Der kommer mere information, men der bliver formentlig brug for frivillige ornitologer, der registrerer fuglenes frem- eller tilbagegang i de udvalgte områder. Vores lokale Naturpolitiske gruppe, der består af Søren Peder Nielsen, Åge Gejl og jeg vil være kontakt for nogle lokale områder, der bliver udvalgt til Den Grønne Trepars.

Vadefugle, trækfugle og smådyrene, de lever af, kan være truet af klimaændringer og stigende vandstand i Vadehavet.

7 mill kr har Aage V. Jensen Fonde doneret til en gruppe forskere tilknyttet Center for Vadehavsforskning.

Thomas Bregnballe står i spidsen for samarbejdsprojektet med forskere fra Københavns- og Århus Universitet

Det er et spørgsmål om vadefladerne er i stand til at hæve sig i takt med havvandet og fortsat indeholder det organiske materiale og føde, som fuglene lever af og kan det blive et problem for fuglene at overleve.

De skal undersøge om det indvundne land bag digerene, der i årevis er brugt som opdyrket landbrugsjord skal lægges tilbage til de salte enge, som de var tidligere.

Medlemsoversigt 19.02.2025:

Medlemmer af DOF Sydvestjylland: 451, heraf 8 medlemmer af Ørneklubben.

Medlemmer af Facebookgruppen, DOF Sydvest: 1044

Modtagere af nyhedsbrevet: 186

Fugleture 2024. Ved Åge Gejl Hansen

Lørdag d.10. januar 10.00 til 15.00 Baldersbæk og Klelund

25-30 deltagere.

Torsdag d.15. februar kl. 15.00 til 21.00 Filsø natlyt.

16 deltagere, lidt dårligt vejr, der blev bl.a. set Trane, Lille Skallesluger, Isfugl og Odder, men ingen ugler hørt.

Søndag d. 7. april Værnenge og Skjern Enge

9 deltagere, som så 51 arter og en Odder på turen.

Lørdag d. 27. april kl. 06.00 Fuglestemmetur tre steder på samme tid, Esbjerg, Bramming og Letbæk mølle.

En dag med stille og klart vejr, 7 deltagere i Esbjerg, desværre ikke nogen de to andre steder.

Mandag d. 13. maj eftermiddagstur til søerne i eventyrets land (søerne mellem Filsø og Oksbøl)

En tur med mange fine arter til de 25 deltagere.

Tirsdag d.4. juni kl. 19.00 Uldum kær Nattergaletur.

16 deltagere på en lidt kølig aften, med frisk vind og tunge regnskyer, Vi slap for regn, kun lidt dryp til den afsluttende kop kaffe. Ok med nattergale og andre fugle.

Torsdag d. 20. juni kl. 20.00 til 23.00 Marbæk plantage-natravnatur.

Lørdag d. 17. august Vadefugle ved Sneum og Kongeåens udløb.

10 deltagere, mange fugle, 18 arter af vadefugle, Sortterne, Rovtern mm.

Søndag d. 8. september kl. 06.00 Fugletræk ved Hønen, Fanø.

En tur på cykel med 5 deltagere, en tur i fint vejr, 72 arter set.

Søndag d. 20. oktober kl. 08.00 Blåvand og Ho plantage

En fin dag med 11 deltagere, hvor vi fik obset over havet, en tur omkring Grønningen, inden en fin lang gåtur i Ho plantage, godt med fugle.

Lørdag d.23. november Gram slot, Draved skov og Kongens mose.

Blev desværre aflyst pga. dårligt vejr.

Søndag d. 8. december kl.09.00 Esbjerg havn – cykeltur.

6 Deltagere, lidt tyndt fuglemæssigt, bedste fugl i havnen var Isfugl og Skærpiber, turen afsluttedes ved Fourfelt sø, her var der to sene gransangere og 120 krikænder i søen.

Udover vores egne ture, arrangerede vi fælleskørsel til nogle af Fugleværnfondens ture. 4 ture i alt.

Den 17. marts Stormengene Rømø, 14. april Bremsbøl sø, 20. april Sølsted mose og 14 september igen en tur til Stormengene Rømø. Der har været medlemmer med på alle fire tur, fra en til seks per tur.

Arrangementer og foredrag 2024. Ved Inge Nagstrup

Langli ved Lars Maltha Rasmussen tirsdag d. 9. januar 2024 (35 deltagere).

Hovedbiblioteket.

Lars har været gennem mange år været fugletæller på den lille vadehavsø og har derfor et indgående kendskab til forholdene på øen. Han fortalte om øens dynamiske geologi, om kulturhistorien på øen og naturligvis også om de mange års oplevelser med fuglene på øen.

Året der gik Torsdag d. 25. januar 2024 (18 deltagere). Hovedbiblioteket.

Henrik Bøhmer fortalte om årets fund af sjældne fugle. Karin, Bo og Eva fremviste billeder (som altid flotte) fra nogle af deres fuglerejser.

Generalforsamling. Tirsdag d. 20. februar 2024. (30 deltagere). Hovedbiblioteket.

Ørnens Dag den 25. februar 2024.

Filsø og Fanø

Christian Hjort. Med DOF i et halvt århundrede den 11. marts 2024. (30 deltagere).

Hovedbiblioteket.

I anledningen af udgivelsen af bogen, holdt Christian Hjort (tidligere mangeårig formand i DOF) et underholdende og oplysende foredrag om sin tid i DOF. Bogen blev uddelt til deltagerne.

Fugleværnsfonden ved Martin Iversen 11. april 2024, (ca. 20 deltagere),

Hovedbiblioteket

Formand Martin Iversen fortalte om fonden, der blev stiftet i 1966 under DOF og blev en selvstændig fond i 2006. Fondens ejer p.t. 26 fuglereservater over hele landet, dog endnu ikke nogen i DOF-Sydvestjyllands område. Pengene kommer fra arv, fonde m.m. Der er mere end 300 frivillige i fonden, der foretager naturpleje og formidling i reservaterne.

Marbækdagen 26. maj 2024

Projekt Hedehøg ved Lars Maltha Rasmussen. 23. september (15 deltagere)

Hovedbiblioteket.

Lars fortalte om det store arbejde, der bliver gjort for at sikre hedehøgen som en dansk ynglefugl. Herunder lokalisering af reder, kontakt til landmænd om frahegning af reden – både i forhold til markdriften, men også i forhold til prædation fra ræv. Der sker i disse år en forskydning af ynglefokkerne mod nordøst (ikke længere centrum i Tøndermarsken, men omkring Fole-Lintrup), dog stadig omkring 20-25 ynglepar.

Fugle, folk og forskning – sammen bliver vi klogere på Danmarks fugle, ved Henning Heldbjerg (AU), den 9. oktober (19 deltagere).

Hovedbiblioteket.

Henning er forsker på Aarhus Universitet og anvender bl.a. de data der indsamles af DOF'ere f.eks. ved punkttællingerne. Han fortalte om udviklingen af de danske bestande af gæs og svaner og fortalte bl.a. også om et lokalt projekt omkring stæren, hvor han har samarbejdet med Karin og Peder Thellesen.

Den hvide stork ved Mogens Lange Petersen, Storkene.dk. Den 5. november (19 deltagere), Hovedbiblioteket.

Efter som ung at have rejst verden rundt for at se på fugle, kastede han sin kærlighed over den hvide stork. I foreningen Storkene.dk lægger han sammen med andre frivillige et stort arbejde i at forbedre yngleforholdene for storken. Dels ved opsætning og vedligehold af reder, dels ved etablering af vandhuller og vådområder. Efter at storken helt forsvandt fra DK som ynglefugl, går det igen fremad for arten, hvilket skyldes at arten kraftigt ekspanderer syd for os i Tyskland.

Sulawesi (ø i Indonesien) ved Sven Bødker og Karin Gustausen den 9. december. (22 deltagere), Hovedbiblioteket.

Rejseforedrag med flotte billeder af tropiske fugle, herunder mange endemiske arter.